

Ecologisch Onderzoek

Kolfbaan te Cabauw (gem. Lopik)

Uitgave: april 2016

Watersnip-rapport 15A036

Colofon

Titel	Ecologisch Onderzoek
Subtitel	Kolfbaan te Cabauw (gem. Lopik)
Status rapport	Conceptrapportage
Projectnummer	15A036
Datum uitgave	April 2016
Samenstellers	Amy van den Brink, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	IntROview B.V. Sterrenlaan 24 2743 LS Waddinxveen
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. W.P. Kaandorp

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	7
2	TOETSINGSKADER	9
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	9
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING.....	9
2.2.1	<i>Natuurbeschermingswet 1998</i>	<i>9</i>
2.2.2	<i>Flora- en Faunawet</i>	<i>10</i>
2.2.3	<i>Natuurnetwerk Nederland.....</i>	<i>11</i>
3	LOCATIEBESCHRIJVING	13
3.1	HUIDIGE SITUATIE	13
3.2	PLANNEN	14
4	ECOLOGISCH ONDERZOEK	15
4.1	METHODE	15
4.2	FLORA.....	15
4.3	FAUNA.....	16
4.3.1	<i>Vogels</i>	<i>16</i>
4.3.2	<i>Amfibieën.....</i>	<i>17</i>
4.3.3	<i>Reptielen</i>	<i>18</i>
4.3.4	<i>Zoogdieren.....</i>	<i>18</i>
4.3.5	<i>Vleermuizen</i>	<i>18</i>
4.3.6	<i>Overige soorten</i>	<i>20</i>
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT	22
6	BRONNEN.....	23

1 Inleiding

Bouw- en Handelonderneming Van Baaren B.V. is voornemens nieuwbouw te realiseren op een locatie aan de Kolfbaan te Cabauw. In totaal worden er tien nieuwe appartementen en acht grondgebonden woningen gerealiseerd. Aan de noordzijde wordt een voetbalplein gerealiseerd. Tussen de appartementen en het voetbalplein komt een parkeerterrein. Binnen het plangebied bevindt zich momenteel een oud schoolgebouw. Dit zal worden afgebroken.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In oktober 2015 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormt de Natura2000 een netwerk van beschermde natuurgebieden. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt.

Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrictlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de natuurbeschermingswet (gebiedsbescherming paragraaf 2.2.1) en de Flora- en faunawet (soortenbescherming paragraaf 2.2.2).

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

De Natuurbeschermingswet 1998 is opgesteld voor de bescherming van natuurgebieden in Nederland, zoals Beschermde Natuurmonumenten en Natura2000-gebieden. In de Natuurbeschermingswet wordt bepaald wat mag en niet mag in de beschermde gebieden. Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de waarden van het gebied mogen niet plaatsvinden zonder vergunning.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of beschermd natuurmonument (zie figuur 1). De dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden, 'Uiterwaarden Lek' en 'Zouweboezem' bevinden zich respectievelijk 2,25 en 5,25 km ten zuidoosten van het plangebied, aan de andere kant van de Lek. Deze rivier vormt een natuurlijke barrière tussen het plangebied en beide Natura2000-gebieden. Een klein gedeelte van Natura2000-gebied 'Uiterwaarden Lek' bevindt zich op de noordoever van de Lek. Dit gedeelte is echter minimaal 7 km verwijderd van de planlocatie.

Natura2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein' bevindt zich op een afstand van ca. 9,75 km ten noordwesten van de planlocatie.

Vanwege de situering en de afstand van het plangebied ten opzichte van de drie dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden zullen de geplande werkzaamheden geen directe invloed hebben op deze gebieden.

Doelsoort van het gebied 'Uiterwaarden Lek' is de Kamsalamander. Van Natura2000-gebied 'Zouweboezem' zijn de doelsoorten: Bittervoorn, Grote modderkruiper, Kleine modderkruiper, Kamsalamander, Platte schijfhoren, Purperreiger, Porseleinhoen, Zwarte stern en Krakeend. De doelsoorten van 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' zijn Kleine zwaan, Smient, Krakeend en Slobeend.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het betreffende Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend en Slobeend foerageren ook in de ruimere omgeving van de Natura2000-gebieden, maar het plangebied is niet geschikt voor deze soorten doordat het midden in de bebouwde kom ligt en de voor deze soorten specifieke wetlandhabitats binnen het plangebied niet voorkomen. Water ontbreekt zelfs binnen het plangebied en daardoor is het plangebied evenmin geschikt voor de Bittervoorn, Grote modderkruiper, Kleine modderkruiper, Kamsalamander en Platte schijfhoren.

De geplande werkzaamheden veroorzaken dus geen negatieve effecten op de doelsoorten van Natura2000-gebied in de omgeving.

2.2.2 Flora- en Faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De Flora- en faunawet is opgesteld om in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen. Van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen zijn er ongeveer 500 beschermd voor de wet. Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aangelegd, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. De soorten zijn onderverdeeld in drie categorieën: algemeen beschermde soorten (tabel 1 FF-wet), overige soorten (tabel 2 FF-wet) en streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet). Soorten uit tabel 3 zijn tevens ingedeeld in beschermde soorten die vallen onder het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en beschermde soorten die vallen onder Bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Ook voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling gelden, onder voorwaarde dat er gehandeld wordt volgens een door het ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. Wanneer het opstellen van een gedragscode niet mogelijk is of niet voldoende blijkt te zijn, moet voor de beschermde soorten uit tabel 2 een ontheffing worden aangevraagd bij de Rijksdienst van Ondernemend Nederland. Voor soorten in tabel 3 dient een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een wettelijk belang uit het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten of een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Deze wettelijk omschreven belangen zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (niet van toepassing bij soort van bijlage IV van Habitatrichtlijn).

Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

NB. Binnen afzienbare tijd gaat de aanvraag van ontheffingen naar het Provinciaal samenwerkingsverband, Bij Twaalf. Indien de flora en faunawet is aangehaakt bij de omgevingsvergunning blijft de gemeente het bevoegd gezag en aanspreekpunt.

Door het nemen van (mitigerende) maatregelen kan een ontheffingsaanvraag in de meeste gevallen voorkomen worden. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade. Deze mitigerende maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Ook het integreren van ecologische maatregelen in onderdelen van het plan met het oog op consolideren van het leefgebied voor populaties kunnen een ontheffingsaanvraag voorkomen.

In het kader van de Flora- en faunawet zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van

sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de FF-wet vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feite of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

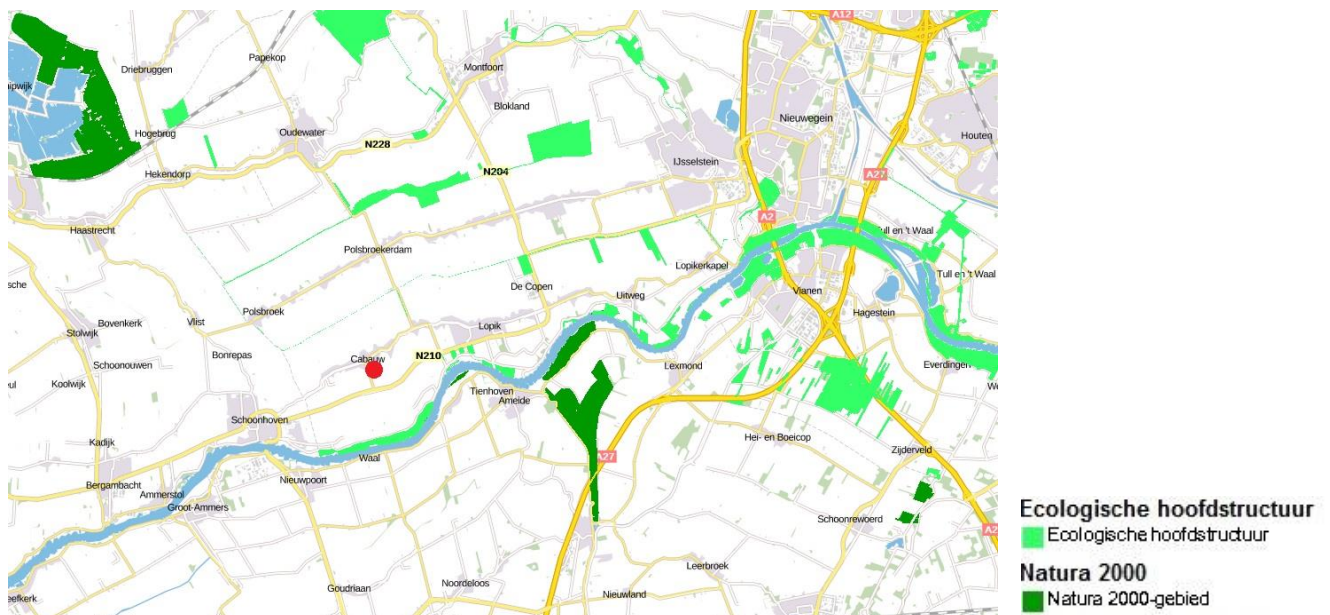
Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

2.2.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De EHS bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

Figuur 1: Ecologische hoofdstructuur en Natura2000 in de omgeving van het plangebied (met rode stip aangegeven).

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de EHS. De natuur in de EHS is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

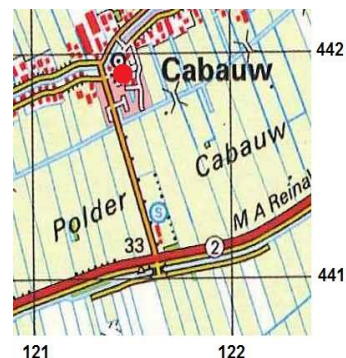
Het plangebied maakt geen deel uit van EHS-gebied (zie figuur 1). Er zijn ook geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich, langs de noordoever van de Lek, een ecologische verbindingszone. Op ruim 5 km ten noorden en oosten van het plangebied liggen eveneens EHS-gebieden. Gezien de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom van Cabauw en de afstand tot genoemde EHS-gebied en verbindingszone zullen eventuele bouwwerkzaamheden hieraan geen schade veroorzaken.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de noordkant van het kilometervak met de Amersfoortse coördinaten: 121, 441.

Het plangebied (zie figuur 4) bestaat uit een grotendeels verhard terrein waarop zich een oud schoolgebouw bevindt (1), een grasveld met speeltoestellen dat voor een deel met houtsnippers bedekt is (2) en een verhard speelveld met voorzieningen voor balspelen (3). Tussen terrein 1 en de terreinen 2 en 3 loopt een onverhard pad (4). Er bevindt zich geen water binnen het plangebied.

Figuur 3: Ligging plangebied (met rode stip aangegeven).

Terrein 1 grenst met een houten schutting aan het terrein rond de kerk, die zich ten noorden van het plangebied bevindt. Een deur in de schutting geeft toegang vanaf het kerkterrein tot het plangebied. Aan de noordzijde grenst het gebied tevens met een schutting aan woonhuizen. Aan de westzijde (1a) grenst het terrein met een hek aan een binnenstraat waarlangs woonhuizen staan en aan de zuidkant aan het onverharde pad. Aan de oostzijde van het schoolgebouw bevinden zich een grasperk (1b) en ten noorden daarvan een schooltuin (1c). Deze zijn door een coniferenhaag gescheiden van het kerkhof dat ten oosten van het plangebied ligt.

Figuur 4: huidige situatie plangebied, met deelgebieden aangegeven in geel.

Terrein 2 grenst aan de noordzijde met een heg van haagbeuk aan het onverharde pad. Aan de zuidkant grenst het met een hek aan de tuinen van de daarachter gelegen woonhuizen en aan de westkant aan het verharde speelveld (3).

Figuur 5: links terrein (1) met het af te breken schoolgebouw en rechts het pad (4) met speelveld (2).

Terrein 3, het verharde speelveld, grenst aan de oostzijde met een hek aan woonhuizen en aan het onverharde speelveld 2. Aan de zuidkant grenst het met een hek aan een binnenstraat en aan de westkant aan de binnenstraat met woonhuizen.

Het onverharde pad (4) grenst aan de noordzijde met een coniferen haag aan het kerkhof en met een hek aan het verharde terrein (1). Aan de zuidkant grenst het met een liguster haag aan het verharde speelveld (2) en met een heg van Haagbeuk aan speelveld (3).

3.2 Plannen

Het bestaande schoolgebouw wordt afgebroken en het plangebied opnieuw ingericht. Er worden in totaal tien nieuwe appartementen en acht grondgebonden woningen gerealiseerd. Ten noorden van de nieuwe bebouwing komen een parkeerterrein en een voetbalplein. (zie figuur 6).

Figuur 6: toekomstige situatie plangebied. Bron: Arco Architecten.

4 Ecologisch onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op donderdag 29 oktober (licht bewolkt, wind Z2, 15°C) hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tijdens dit veldbezoek is tevens een indicerend vooronderzoek en een bouwkundige inspectie uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

Tijdens het veldbezoek op 29 oktober 2015 is een inventarisatie gedaan van de vegetatie binnen het plangebied.

De drie terreinen worden deels omzoomd door hagen van algemene plantensoorten, zoals Haagbeuk, Conifeer, Liguster. Aan de oostzijde van terrein 1 (a) staan op de grens met de binnenstraat enkele struiken Rode Kornoelje. Op de grens van terrein 3 met deze binnenstraat staan Laurier en enkele esdoorns. Langs het onverharde pad (4) staan Esdoorn, een Berk, en op de grens met speelveld 2 een aantal Amerikaanse eiken. Aan het pad staat ten zuiden van het schoolgebouw een grote treurwilg met stamdiameter > 30cm. Tegen de westgevel van het schoolgebouw groeit Klimop, Liguster, Lijsterbes en Hulst. Een deel van deze vegetatie groeit door op het dak (zie figuur 7).

Figuur 7: westgevel van het schoolgebouw, met gevelbegroeiing.

Er zijn op de grasperken en in de schooltuin (figuur 4: c; zie figuur 8) alleen algemene plantensoorten aangetroffen, zoals Engels raaigras, Hondsdraf, Grote brandnetel, Witte dovenetel, Kruipende boterbloem, Zevenblad, Ridderzuring, Klaproos, Braam en Klein kruiskruid. Op het achter de schooltuin gelegen grasperk (figuur 4: b) staat een lage Wilg en staan enkele afgezaagde stammen (zie figuur 8).

Figuur 8: de (voormalige) schooltuin (figuur 4: b), in zuidelijke richting.

Hierbij zijn alleen algemeen voorkomende plantensoorten aangetroffen, zoals Klimop, Braam, Vergeet-me-nietje, Grote brandnetel, Fluitenkruid, Harig wilgenroosje en Gewone eikvaren en verder enkele cultuurgewassen.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht omdat er binnen het plangebied geen geschikte biotopen zijn voor beschermde soorten.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet verontrust worden. Aangezien de inventarisatie buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden werden er geen broedende vogels aangetroffen.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd.

Tijdens de inventarisatie op 29 oktober 2015 werden enkele exemplaren van de Huismus gezien, foeragerend bij de bloeiende Klimop aan de westgevel van het schoolgebouw (zie figuur 9).

Het schoolgebouw is voorzien van een plat dak en biedt geen geschikte broedgelegenheid voor Huismus. Bureau studie toont het voorkomen van de Gierzwaluw in Cabauw en directe omgeving niet aan. Voor de Gierzwaluw is het schoolgebouw niet interessant door het ontbreken van een pannendak en door de geringe hoogte van het gebouw. In de directe omgeving staan woonhuizen die voorzien zijn van een pannendak. Deze bieden waarschijnlijk een goede nestgelegenheid aan de Huismus.

Figuur 9: Huismus in vegetatie aan westgevel van het schoolgebouw.

Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen binnen het plangebied en worden op grond van de eigenschappen van de bebouwing en de ligging van het plangebied, midden in een woonwijk, ook niet verwacht.

4.3.2 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat de algemeen beschermde Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen tabel 1 FF-wet) voorkomen in de omgeving van het plangebied. Het plangebied zelf is onaantrekkelijk voor amfibieën doordat water er ontbreekt.

Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Rugstreeppad, Heikikker (beide soorten tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrictlijn) voorkomen in de omgeving van het plangebied, maar tot op heden nog niet binnen de bebouwde kom van Cabauw. De actieradius van deze soorten is wel tamelijk groot.

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Voor de voortplanting is de Rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes of

plassen. Binnen het huidige plangebied is geen geschikt voortplantingsbiotoop aangetroffen voor de Rugstreeppad doordat water er ontbreekt.

In de schooltuin zijn zeer kleine oppervlakten rulle grond aangetroffen, maar de verwachting is dat deze in de komende zomer snel verruigen waardoor een eventuele Rugstreeppad zich in de volgende winterperioden niet kan ingraven.

De Heikikker komt met name voor in vochtige veengebieden, maar hij wordt ook wel aangetroffen in vochtige schraalgraslanden, duinvalleien, bosranden, langs meren en rivieren en in komkleigebieden. Het voortplantingsbiotoop bestaat uit ondiepe stilstaande wateren met oevervegetatie. Dergelijke biotopen ontbreken binnen het plangebied.

Het plangebied is in de huidige situatie niet geschikt voor de Rugstreeppad en Heikikker en deze soorten worden er dan ook niet verwacht. Schade aan deze soort door de voorgenomen ingrepen is dus uitgesloten.

Op het moment dat er werkzaamheden plaatsvinden en er voor langere tijd braakliggende grond op het terrein ligt, zou het plangebied mogelijk geschikt kunnen worden als overwinterings- en voortplantingsgebied voor de Rugstreeppad. Tijdens de bouwwerkzaamheden moet daarom voorkomen worden dat de Rugstreeppad zich in het plangebied vestigt (zie Hoofdstuk 5, Conclusies en aanbevelingen).

Er zijn ook geen andere streng beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied en deze worden ook niet verwacht gezien de biotoopeisen van deze soorten.

4.3.3 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen binnen het plangebied. Op basis van de bureaustudie en biotoopkenmerken worden binnen het plangebied ook geen (streng) beschermde reptielen verwacht.

4.3.4 Zoogdieren

Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor streng beschermde zoogdieren. Deze worden hier dan ook niet verwacht. Graspercelen in de (wijdere) omgeving van het plangebied zijn mogelijk geschikt voor algemeen beschermde soorten als Mol en Haas (tabel 1 FF-wet).

4.3.5 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn strikt beschermd (FF-wet tabel 3 / Habitatrichtlijn Bijlage IV).

In het kader van dit rapport is een indicierend vooronderzoek en een bouwkundige inspectie uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.3.6.1 Bureaustudie

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de wijde omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Gewone grootoorvleermuis. Bij waarnemingen in de afgelopen jaren in de omgeving ging het telkens om slechts enkele exemplaren.

4.3.6.2 *Bouwkundig onderzoek van het schoolgebouw*

Het af te breken schoolgebouw bestaat deels uit twee verdiepingen, waarbij de kelder half verzonken is en voor het overige uit alleen begane grond. Het gebouw is voorzien van een plat dak, dat door de niveauverschillen van de verdiepingen in het gebouw uit een hoger en een lager gedeelte bestaat. Het schoolgebouw wordt sinds enkele jaren anti-kraak bewoond en verkeert in redelijke staat.

De plaatsen waar het glas in de ramen gebroken is zijn afgedekt met plaatmateriaal. De muren en daklijsten zijn in tact. Er bevinden zich enkele openingen in de zijgevels, die toegang geven tot de spouw (zie figuur 10-links). De spouw is voor zover zichtbaar gevuld met isolatiemateriaal. Onder aan de daklijsten bevindt zich over de gehele lengte een smalle kier in de betimmering, die toegang geeft tot de binnenkant van de daklijst, die een doorlopende ruimte vormt (zie figuur 10-rechts). Er bevinden zich geen andere gaten of kieren in de muren, kozijnen en daklijsten.

Figuur 10 – links: ventilatieopening in westgevel; rechts: kier achter daklijst aan oostzijde.

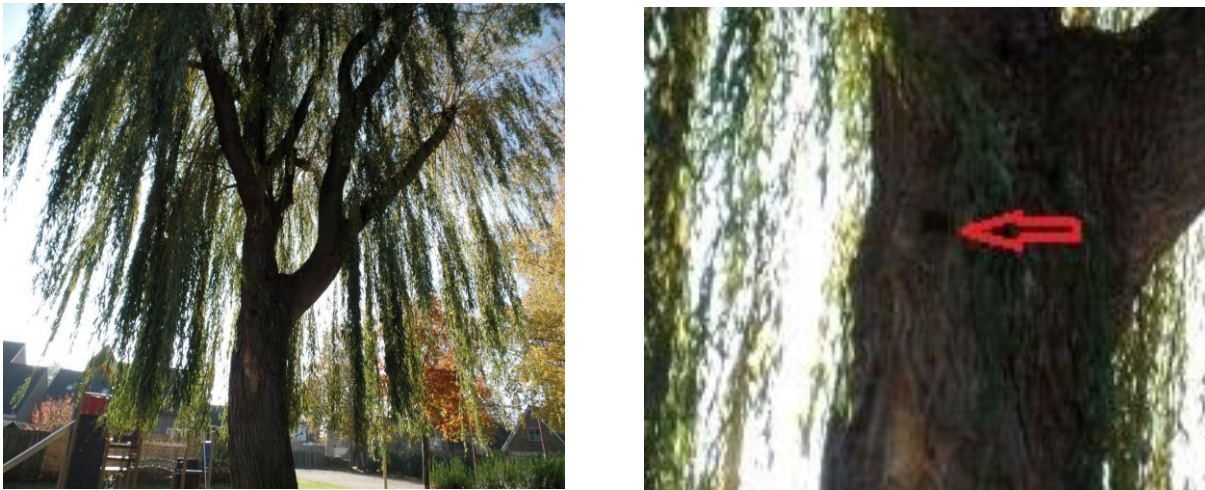
4.3.6.3 *Indicerend vooronderzoek*

De ruimte in de spouwen zijn, voor zover waar te nemen, gevuld met isolatiemateriaal. Daardoor is de invliegruimte achter de ventilatieopeningen zeer beperkt. De kieren achter de daklijsten vormen een doorlopende, open ruimte waar weinig beschutting tegen tocht is. Door de geringe diepte van de ruimtes in de spouw en achter de daklijsten is er op deze plaatsen geen bestendig microklimaat aanwezig. Daardoor zijn deze ruimtes ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook is het gebouw door zijn geringe hoogte en het ontbreken van een pannendak niet aantrekkelijk voor vleermuizen. Bij inspectie van muren, kozijnen en dakranden werden nergens mestsporen aangetroffen die op het in gebruik zijn van het gebouw als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen zouden kunnen duiden.

Binnen het plangebied staan enkele opgaande gewassen, maar deze vormen geen aaneengesloten zone en mede door de kleinschaligheid van deze groenpartijen is er geen sprake van een belangrijk en onvervangbaar foerageergebied voor vleermuizen. Aan de

oostkant van de aangrenzende begraafplaats is een omvangrijker groengebied dat deze functie eventueel wel kan vervullen.

De bomen binnen het plangebied zijn vitaal en hebben een stamdiameter van < 30 cm, uitgezonderd de treurwilg die zich aan de zuidkant van het pand bevindt. In de stam van deze Wilg bevindt zich een ondiepe holte op de plek waar in het verleden een tak afgebroken is (zie figuur 11). Deze holte is te ondiep om interessant te zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Figuur 11: de Wilg aan de zuidkant van het schoolgebouw, rechts de ondiepe holte met rode pijl aangegeven.

Op grond van bovenstaande is schade door de voorgenomen ingrepen aan de duurzame instandhouding van vleermuispopulaties uitgesloten.

4.3.6 Overige soorten

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde overige soorten waargenomen en de verwachting is dat deze vanwege hun biotoopkenmerken ook niet voorkomen in en rond het gebied.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van eventuele nieuwbouwplannen in het kader van een nieuw bestemmingsplan schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura 2000, beschermde natuurmonumenten, Natuurnetwerk Nederland (EHS) gebieden of ecologisch verbindingzones). Er zijn binnen het plangebied geen biotopen / habitats aanwezig voor de kwalificerende wetlandsoorten van de dichtstbijgelegen Natura2000-gebieden. Ook gezien de situering van het plangebied ten opzichte van deze Natura2000-gebieden (aan de andere kant van de Lek) en de ligging ervan middenin de bebouwde kom van Cabauw, zullen de voorgenomen maatregelen geen invloed hebben op EHS-en Natura2000-gebied.
- Voor de algemeen beschermde soorten (Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Haas, Konijn, Mol) geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De FF-wet hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de FF-wet, zijn niet aangetroffen in de beplanting van het plangebied. Wel zijn jaarrond beschermde nesten aangetroffen in de bebouwing van het plangebied.
Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een ter zake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
- Binnen het plangebied is geen geschikte broedgelegenheid aangetroffen voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, zoals de Huismus en Gierzwaluw. De Huismus gebruikt de vegetatie aan de oostgevel tijdens het najaar als foerageerplek, maar in de woonwijken rondom de planlocatie is voldoende voedsel én nestgelegenheid voor deze soort te vinden.
- De Rugstreeppad komt op dit moment nog niet voor binnen de bebouwde kom van Cabauw en het plangebied is in zijn huidige staat ook niet geschikt als voortplantings- of overwinteringsgebied voor deze soort. De soort heeft echter een tamelijk grote actieradius. Daarom wordt, op het moment dat er werkzaamheden plaatsvinden en er voor langere tijd braakliggende grond op het terrein ligt, het plangebied mogelijk wel

geschikt als overwinterings- en voortplantingsgebied voor de Rugstreeppad. Tijdens de bouwwerkzaamheden moet daarom voorkomen worden dat de Rugstreeppad zich in het plangebied vestigt. Als zandhopen voor langere tijd ongebruikt blijven liggen dienen deze ingezaaid te worden met een grasmengsel, zodat eventuele rugstreeppadden zich niet voor de winterperiode (oktober-april) kunnen ingraven. Ook dient voorkomen te worden dat er tijdens de voortplantingstijd van de Rugstreeppad (april-juli) ondiepe plassen in bijvoorbeeld bandensporen ontstaan.

- Uit de bureaustudie blijkt dat er in de omgeving van het plangebied een aantal streng beschermde vleermuissoorten voorkomen, zoals Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Gewone grootoorvleermuis. Deze soorten zijn in de afgelopen jaren in kleine getale in de bredere omgeving waargenomen. Het gebouw is echter ongeschikt voor vleermuizen doordat een bestendig microklimaat in de aanwezige openingen ontbreekt. De spouwen zijn gevuld met isolatiemateriaal en de ruimte tussen de dakrand en de daklijst is te veel geëxponerd en onderhevig aan tocht. Er zijn ook geen concrete aanwijzingen aangetroffen die erop wijzen dat het gebouw in gebruik is bij vleermuizen, zoals bijvoorbeeld mestsporen. Het gebruik als vaste verblijf- en rustplaats van het gebouw door gebouw bewonende vleermuizen wordt daarom uitgesloten.

Er zijn binnen het plangebied geen geschikte bomen die als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten zouden kunnen dienen. Mogelijk heeft het plangebied een bescheiden functie als foerageergebied voor sommige vleermuissoorten, zoals de Gewone dwergvleermuis. Er zijn echter voldoende opgaande gewassen in de directe omgeving van het plangebied, bijvoorbeeld aan de oostkant van de naastgelegen begraafplaats, om het gemis van de enkele bomen en struiken die zich binnen het plangebied bevinden, te ondervangen.

Schade aan de duurzame instandhouding van vleermuispopulaties door de voorgenomen plannen is dus uitgesloten.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor alle planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht die is opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om in de nieuwbouw mogelijkheden te creëren voor vogels om onder de dakpannen te broeden. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van vogelvides.

Tevens wordt geadviseerd om in de nieuwe bebouwing invliegopeningen te maken voor vleermuizen, zodat deze in de spouwmuur kunnen komen. Dit kan door het open laten van enkele stootvoegen.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas van Nederland 1:50.000*, 2011
2. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet* oktober 2006
3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
4. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. *Vleermuisprotocol, maart 2013*.
5. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, Versie 2.0, december 2014
6. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*, Versie 2.0, december 2014

Geraadpleegde internetsites:

7. www.rijksoverheid.nl
8. www.ravon.nl
9. www.telmee.nl
10. www.vleermuis.net
11. www.zuid-holland.nl
12. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnip.info
advies@watersnip.info

